

Výtah ke studiu předmětu „Přestupky“ CP 085, CK 085

1. Prameny přestupkového práva

- Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
- Úmluva o právech dítěte
- Ústava ČR
- LZPS
- **Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (doporučuji ke studiu)**
- **Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (doporučuji ke studiu)**
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích

2. Působnost právní normy

- Osobní
 - Přestupku se může dopustit pouze
 - Fyzická osoba
 - **FO je pachatelem**, jestliže svým **zaviněným jednáním** naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný.
 - Podnikající fyzická osoba
 - **PFO je pachatelem**, jestliže k naplnění znaků přestupku **došlo při jejím podnikání** nebo v přímé souvislosti s ním
 - Právnická osoba
 - **PO je pachatelem**, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která nese odpovědnost PO za přestupek
 - Výjimka: Jednání, které má znaky přestupku, dopustila-li se ho osoba požívající imunit, **nelze jako přestupek projednat.**
- Časová
 - Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku

- **podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.**
 - Promlčecí doba je 1 rok nebo 3 roky, kde horní hranice sazby pokuty je 100 tis.Kč
- Územní
 - Přestupek se považuje za spáchaný na území ČR, jednal-li pachatel:
 - zcela nebo zčásti na území ČR

3. Pojem přestupku

- Přestupkem se rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, a je za přestupek výslovně označeno v přestupkovém nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt, postižitelný podle zvláštních právních předpisů, nebo o trestný čin.
- Porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (materiální znak)
 - Pokus přestupku
 - jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku, ale nedošlo k němu.
 - Hromadný přestupek
 - Je přestupek s více útoky se společným záměrem

4. Znaky skutkové podstaty

- Objekt
 - Zájem chráněný zákonem
- Objektivní stránka
 - Jednání, následek, příčinná souvislost
- Subjekt
 - pachatel
- Subjektivní stránka
 - **Zavinění**

Materiální znak: společenská nebezpečnost (porušení nebo hrožení veřejného zájmu společnosti)

5. Nutná obrana a krajní nouze

- Nutná obrana:
 - Ustanovení §24

- Odvrací, přiměřeným způsobem, přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný zákonem
- Krajní nouze
 - Ustanovení §25
 - Odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem
 - Nebezpečí musí být reálné
 - Následek musí být stejně závažný nebo závažnější, než ten, který hrozil

6. Oprávnění použití zbraně

- Přestupek nespáchá ten, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.

7. Zavinění

- Vnitřní psychický stav pachatele k protiprávnímu jednání
 - **Úmyslné**
 - úmysl přímý, nepřímý
 - **z nedbalosti**
 - nedbalost vědomá, nevědomá
- Ke vzniku odpovědnosti za přestupek zásadně stačí zavinění z nedbalosti

8. Podmínky odpovědnosti za přestupek

Obecně – naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku

Právní odpovědnost FO (subjektu):

- dosažení věku 15 let
- přičetnost
- **za přestupek odpovídá** ten, kdo se, byť z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti sám uvedl – drogy, alkohol,
- **není odpovědný**
 - kdo pro duševní poruchu v době spáchání nemohl rozpoznat porušení/ohrožení objektu, nebo nebyl schopen ovládat své jednání
 - smrt, amnestie

9. Druhy správních deliktů

- **Napomenutí**
 - .1. Při ukládání napomenutí správní orgán upozorní pachatele na důsledky protiprávního jednání, které mu podle zákona hrozí. Nelze uložit spolu s pokutou.

➤ **Pokuta,**

- .1. Lze ji uložit ve výši do 1.000 Kč
- .2. Lze ji uložit samostatně i s jinou sankcí vyjma napomenutí;
- .3. Pokuta – příjmem obce (kraje), jinak státu – rozpočtu

➤ **Zákaz činnosti,**

- .1. Lze zakázat činnost kde je potřeba veřejnoprávního oprávnění a to max. na 3 roky
- .2. nejčastěji spolu s pokutou.

➤ **Propadnutí věci nebo náhradní hodnoty;**

- .1. Věc **náleží** pachateli
 - .1.1. byla užita/určena ke spáchání přestupku,
 - .1.2. získána přestupkem / získána za věc nabytou přestupkem
 - .1.3. hodnota věci přiměřená povaze přestupku
- .2. Vlastníkem propadlé věci se stává stát

➤ **Zveřejnění rozhodnutí o přestupku**

- .1. lze uložit PO, PFO po právní moci rozhodnutí

➤ K určení druhu a výměry správního trestu se přihlédne:

- k povaze a závažnosti přestupku,
- k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,
- u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku

10. Polehčující okolnosti

➤ spáchal přestupek:

- **ve věku blízkém věku mladistvých,**
- **aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí,** aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze,
- pod vlivem hrozby nebo nátlaku anebo pod tlakem podřízenosti nebo závislosti na jiném

11. Ochranná opatření

➤ Omezující opatření

- Zákaz FO navštěvovat určená veřejně přístupná místa (např. kulturní, sportovní)
- Lze uložit pouze ve správním řízení nejdéle na dobu 1 roku
- Zabráni věci
 - náleží pachateli, kterého nelze stíhat nebo mu nenáleží
 - vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný veřejný zájem.
 - Lze max. do 5 let od spáchání, **vlastníkem věci je stát**

12. Řízení o přestupcích

- Obecní úřad je příslušný k řízení o přestupcích
 - proti pořádku v územní samosprávě,
 - proti veřejnému pořádku,
 - proti občanskému soužití
 - proti majetku.

13. Příslušnost v řízení o přestupcích

- Věcná
- Místní
 - místně příslušný je ten správní orgán, v **jehož správním obvodu byl přestupek spáchán,**
 - Starosta může zřizovat **zvláštní orgány obce jako** komise pro projednávání přestupků, ta projednává přestupky proti:
 - pořádku ve státní správě,
 - pořádku v územní samosprávě,
 - veřejnému pořádku,
 - občanskému soužití,
 - majetku

14. Projednávání přestupků u mladistvých

- je jim ten, kdo v době spáchání přestupku dovršil 15 rok a nepřekročil 18 rok svého věku
- Pokuty – ½ horní hranice, zároveň max. 5000 Kč
- Zákaz činnosti max. 1 rok, nelze tam, kde činnost přípravou na povolání

15. Doručování

- **Veřejnou vyhláškou,**

- správní orgán vyvěsí na úřední desku oznámení o možnosti převzít doručovanou písemnost

16. Účastníci řízení

- účastníci řízení,
 - obviněný
 - „pachatel“ má procesní způsobilost
 - Poškozený
 - náhrada majetkové škody způsobené přestupkem
 - vlastník věci
 - která byla zabrána
- další osoby vystupující v řízení
 - Navrhovatel
 - Oznamovatel
 - na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku
- orgán sociálně-právní ochrany dětí

17. Postup před zahájením řízení

- Náležitosti oznámení:
 - podezřelý z přestupku
 - popis skutku
 - místo a čas, kdy měl být přestupek spáchán
 - skutková podstata
 - důkazní prostředky, které jsou známy
- Oznamování přestupků orgánem policie
 - provede **nezbytná šetření** ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku proti:
 - veřejnému pořádku,
 - občanskému soužití, v jehož důsledku došlo k ublížení na zdraví z nedbalosti,
 - majetku
 - pořádku ve státní správě
 - pořádku v územní samosprávě,
 - na úseku požární ochrany

- Odložení věci
 - Přestupek se odloží, jestliže **podezřelý z přestupku:**
 - požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva,
 - požívá výsad a imunit nebo je senátorem nebo poslancem, který požádal orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku v disciplinárním řízení,
 - v době spáchání skutku nedovršil 15 rok svého věku,
 - nebyl v době spáchání skutku pro nepřičetnost za přestupek odpovědný,
 - odpovědnost za přestupek zanikla

18. Průběh řízení

- Ústní jednání
- Dokazování
 - Například svědecká výpověď
- Záruka za splnění povinnosti
 - Nebezpečí, že se obviněný bude vyhýbat potrestání
- Přerušování a zastavení řízení
 - usnesení
- Narovnání
 - Dohoda obviněného a poškozeného

19. Druhy rozhodnutí

- Příkaz
 - Správní orgán může o přestupku rozhodnout příkazem.
 - Příkazem lze uložit správní trest
 - **napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.**
 - Proti příkazu lze podat odpor
- Ukládání napomenutí a pokuty s příkazem na místě
- Příkaz na místě a příkazový blok

Rozhodnutí o přestupku

20. Rozhodnutí o přestupku

- Náležitosti:
 - Věcné
 - Výroková část,

- odůvodnění,
- poučení
- Formální
 - označení správního orgánu,
 - datum vyhotovení,
 - podpis oprávněné osoby,
 - otisk razítka se státním znakem

Ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede

- a) popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání,
- b) právní kvalifikace skutku,
- c) vyslovení viny, forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou,
- e) druh a výměra správního trestu, popřípadě výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu, o upuštění od uložení správního trestu nebo o mimořádném snížení výměry pokuty,
- f) výrok o započtení doby, po kterou obviněný na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem již nesměl činnost vykonávat, do doby zákazu činnosti,**
- g) výrok o uložení ochranného opatření,
- h) výrok o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a
- i) výrok o náhradě nákladů řízení.

Ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným jako právní nástupce, se kromě náležitostí se uvedou

- a) identifikační údaje osoby, která skutek spáchala, a
- b) údaj o tom, že osoba, které je rozhodnutím ukládán správní trest, je právním nástupcem právnické osoby, která se dopustila přestupku, popřípadě osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti zemřelé podnikající fyzické osoby, která se dopustila přestupku.

Ve výrokové části rozhodnutí o schválení dohody o narovnání se kromě náležitostí podle správního řádu uvede

- a) popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání,
- b) právní kvalifikace skutku, forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou,
- d) výrok o schválení dohody o narovnání,

e) obsah dohody o narovnání zahrnující výši nahrazené škody nebo výši vydaného bezdůvodného obohacení, popřípadě způsob jiného odčinění škody nebo bezdůvodného obohacení vzniklých přestupkem,

f) výše částky určené k veřejně prospěšným účelům s uvedením jejího příjemce,

g) výrok o zastavení řízení,

h) výrok o náhradě nákladů řízení a

i) údaj o tom, že osoba, která uzavřela dohodu o narovnání, je právním nástupcem právnické osoby, která se dopustila přestupku, popřípadě osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti zemřelé podnikající fyzické osoby, která se dopustila přestupku.

21. Lhůty pro vydání rozhodnutí

- bezodkladně,
- nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení.

22. Řízení o odvolání

Proti rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, **se může odvolat**

a) **obviněný** v plném rozsahu,

b) **poškozený** pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, nebo

c) **zákoný zástupce a opatrovník** mladistvého obviněného a orgán sociálně-právní ochrany dětí ve prospěch mladistvého obviněného pouze proti výroku o vině, o správním trestu, o ochranném opatření a o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Vlastník věci se může odvolat pouze proti výroku o zabránění věci nebo náhradní hodnoty. Proti rozhodnutí o schválení dohody o narovnání se může odvolat ten, kdo schválenou dohodu o narovnání uzavřel, zákoný zástupce a opatrovník mladistvého obviněného a orgán sociálně-právní ochrany dětí.

